

9. Мобильный телефон вреднее курения. <http://www.elsmog.ru/index.php/mobtel/mobtel2.html>

10. Новый Iphone 4S наносит больший вред окружающей среде по сравнению с его предшественником. – Новости Hi-Tech. – 08.10.2011 года. <http://tehnо-ru.ru/novyy-iphone-4s-nanosit-bolshij-vred-okruzhayushhej-srede-po-sravneniyu-s-ego-predshestvennikom/>

11. Алина Маслакова. «Самым токсичным смартфоном оказался iPhone 2G». – Великая Эпоха, 08.10.2012 года. <http://www.epochtimes.com.ua/ru/science/ecology/samym-toksichnym.html>

Сельська В. В.

*студент, Національний університет
«Одеська юридична академія»*

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИРНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ

Навіть мирне, не пов'язане з воєнними цілями використання ядерної енергії, може стати становити дуже серйозну небезпеку для людства. У випадку аварії на мирній атомній електростанції може статися викид великої кількості високорадіоактивних речовин, і їх просування в природному середовищі приведе до радіоактивного забруднення багатьох країн. Можна навести багато прикладів катастроф та аварій що уже сталися: 1957 рік – аварія в Уїндскейлі (Північна Англія) на заводі по виробництву-плутонію (зона радіоактивного забруднення становила 500 кв. км); 1957 рік – вибух сховища радіоактивних відходів біля Челябінська, СРСР (радіаційне забруднення переважно стронцієм-90 території, на якій мешкало 0,5 млн осіб); аварія на Тримайл-Айленді в Сполучених Штатах Америки (1979 рік); в Чорнобилі (Радянський союз, територія України) (1986 рік); 1961 рік – аварія на АЕС в Айдахо-Фолсі, США (в реакторі стався вибух) та інші. Іншою, не менш важливою проблемою мирного використання ядерної енергії, яка має значення для збереження природнього середовища є виробництво і накопичення радіоактивних відходів. Одним із основних завдань забезпечення охорони навколишнього природнього середовища при мирному використанні ядерної енергії є безпечне захоронення радіоактивних відходів. На сучасному етапі наявність і загострення екологічної кризи з однієї сторони і небезпечний уже за своєю природою характер ядерної діяльності, з іншої сторони,

потребують своєчасного дослідження міжнародно-правових заходів забезпечення збереження навколишнього середовища і досягнення екологічної безпеки при мирному використанні ядерної енергії. Ця ціль може бути досягнута за допомогою застосування в міжнародно-правовому регулюванні ядерної діяльності досвіду, набутого в рамках міжнародного права навколишнього середовища, його принципів, норм, механізмів.

Правове регулювання заходів щодо збереження навколишнього середовища при мирному використанні ядерної енергії здійснюється як на національному, так і на міжнародному рівнях. Ознакою правового регулювання цієї сфери є участь у ньому міжнародних міжурядових організацій, які виробляють певні стандарти і рекомендації в області використання ядерної енергії. Особливим правовим статусом наділені дві міжурядові організації – Міжнародне Агентство з Атомної Енергії (МАГАТЕ) і Європейське співтовариство по атомній енергії (Євроатом). МАГАТЕ – універсальна міжурядова міжнародна організація, яка створена в 1956 р. для швидкого і широкого використання атомної енергії для підтримки миру, здоров'я і благополуччя у всьому світі. Євроатом – регіональна міжнародна організація, яка створена в 1957 р. для підвищення рівня життя держав-членів шляхом створення умов, необхідних для прискореного становлення і розвитку ядерної індустрії. Згідно Маастрихтського договору входить в Європейський Союз. Різниця між ними полягає у тому, що регулювання МАГАТЕ носить обов'язковий характер по відношенню до держав членів МАГАТЕ, а Євроатом приймає обов'язкові для держав-членів рішення.

З 50-х років державами було заключено велику кількість міжнародних угод, які регулюють різноманітні аспекти мирної атомної діяльності. Сформувалась нова галузь міжнародного права – міжнародне атомне право. Джерелами даної галузі є: статут МАГАТЕ, Договір про заборону випробування ядерної зброї в атмосфері, космічному просторі і під водою 1963 р., Договір про нерозповсюдження ядерної зброї 1968 р., Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу 1980 р., Конвенція про оперативне повідомлення про ядерну аварію 1986 р. та інші. Основними завданнями ядерного законодавства є: правове регулювання суспільних відносин під час здійснення всіх видів діяльності у сфері використання ядерної енергії; створення правових засад системи управління у сфері використання ядерної енергії і системи регулювання безпеки під

час використання ядерної енергії; встановлення прав, обов'язків і відповідальності органів державної влади, підприємств, посадових осіб і персоналу, а також громадян стосовно їх діяльності, пов'язаної з використанням ядерної енергії; визначення основних принципів радіаційного захисту людей та навколишнього природного середовища; забезпечення участі громадян та їх об'єднань у формуванні державної політики у сфері використання ядерної енергії; сприяння подальшому зміцненню міжнародного режиму безпечного використання ядерної енергії.

Загалом сфера мирного використання ядерної енергії є досить врегульованою, але все ж необхідно внести певні поправки. Перш за все, в цілях забезпечення екологічної безпеки необхідно, щоб міжнародно-правове регламентування мирного використання ядерної енергії систематично, поступово вводились механізми, розроблені і направлені на попередження забруднення навколишнього середовища і нагляд за його станом. Ці механізми обов'язково повинні включати в себе вироблення і застосування природоохоронних стандартів, проведення оцінки впливу на оточуюче середовище. Цьому повинні сприяти стандарти вироблені МАГАТЕ. Ці акти уже по суті являються готовою нормою, яку просто слід прийняти внутрішньонаціональним регулюванням або включити в міжнародно-правову норму. Євроатом, який діє на регіональному рівні, не виробив єдиних для держав-членів Співтовариства стандартів викидів радіоактивних речовин, а питання ядерної безпеки, і відповідно її екологічні аспекти, взагалі залишились поза сферою регулювання Євроатома. Необхідно усунути цю проблему, а саме – виробити необхідні стандарти та розширити компетенцію Євроатома, включити до його функцій нагляд за ядерною безпекою.

Регулювання питань забезпечення охорони навколишнього середовища в ході ядерної діяльності на універсальному і регіональному рівнях проходить по різному. На універсальному рівні охоплюється ширше коло регулюємих суб'єктів. МАГАТЕ діє на універсальному рівні і не дивлячись на необов'язковий характер актів які приймаються цією організацією, грає велику роль в сфері регулювання ядерної діяльності. Органи Євроатома часто посилаються на результати роботи МАГАТЕ з регулювання у вказаних областях. Необхідно наладити більш тісну взаємодію між цими двома органі-

заціями, організувати спільні наради для обговорення актуальних питань і проблем, щоб не було лише одного «запозичення норм».

Процедури нагляду за підвищенням рівня радіації в навколишньому середовищі, які передбачені Конвенцією про допомогу у випадку ядерної аварії 1986 р. є малоефективними, тому що процедури донесення мають добровільний характер. Для підвищення їх ефективності необхідно щоб вони стали обов'язковими.

Це лише декілька із основних проблем міжнародно-правового регулювання мирного використання ядерної енергії. На практиці їх існує значно більше. Але для ефективного усунення всіх недоліків правового регулювання цієї сфери, потрібно починати якраз з вирішення з головних проблем, адже тоді легше буде впоратись з усіма іншими.

Каретко Н. М.

преподаватель,

*Христианский гуманитарно-экономический
открытый университет г. Одессы*

МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО КАК ИНСТИТУТ МЕЖДУНАРОДНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРАВА

Современное мировое развитие на данном этапе характеризуется определенными тенденциями, среди которых особо выделяются процессы глобализации и возросшей активности региональной или субрегиональной интеграции – регионализма.

Именно глобализация оказывает огромное влияние на осуществление экономического сотрудничества, как в рамках международных организаций, так и интеграционных объединений, поскольку порождает взаимосвязь и взаимозависимость национальных экономик, интенсивное движение капиталов, товаров, услуг и рабочей силы по всему миру, которые, свою очередь являются следствием «небывало возросшей технической и экономической мощи человечества, побеждающей пространство и время, сближающей народы, страны и континенты» [1, с.65].

Регионализация является одним из направлений экономической интеграции и представляет собой производную от глобализа-